

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

lääkkäiden ympäri vuorokautisten toimintayksiköiden henkilöstömitoituksen valvonta

Ylitarkastaja Marja-Leena Lantto

29.3.2023

Iäkkäiden ympärivuorokautisten toimintayksiköiden henkilöstömitoitusta koskeva lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (nk. vanhustalvvelulaki 980/2012) 20 §
 - Toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävärakenne vastaavat toimintayksiköiden palveluja saavien iäkkäiden henkilöiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut
 - Toteutuneen henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti sosiaalihuoltolain 21 c §:ssä tarkoitetun ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksikössä
- Siirtymäsäännös (28.10.2022/876)
 - 1.4.2023 alkaen henkilöstömitoitus on oltava vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohti
 - 1.12.2023 alkaen henkilöstömitoitus on oltava vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) henkilöstömitoituksen seuranta

- Vanhuspalvelulain 24 a §:ssä säädetään THL:n velvollisuudesta seurata iäkkäille henkilöille tuotettujen sosiaali- ja terveystalvelujen laatua
- THL toteuttaa iäkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon henkilöstömitoituksen toimintayksikkökohtaista seuranta 3 viikon seurantajaksoilla touko- ja marraskuussa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjillä ja tuottajilla on lakisääteinen velvollisuus vastata THL:n tiedonkeruuta koskevaan kyselyyn
 - Lisätietoja henkilöstömitoituksen seurannasta: [Julkaisut ja tiedotteet - Vanhuspalvelujen tilan seuranta - THL](#)

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on ensisijainen valvonta- ja toimintavastuu

- 1.1.2023 toimintansa aloittaneilla hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on ensisijainen velvollisuus valvoa ja huolehtia, että henkilöstömitoitus toteutuu lakisääteisesti kaikissa iäkkäiden ympärivuorokautisissa toimintayksiköissä hyvinvointialueella
 - Riippumatta siitä, hankkiiko hyvinvointialue/Helsingin kaupunki palveluja alueella toimivalta yksityiseltä sosiaalipalvelujen tuottajalta
- Mikäli hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin omavalvonnassa ja valvonnassa ilmenee, että lakisääteinen henkilöstömitoitus ei iäkkäiden ympärivuorokautisessa toimintayksikössä toteudu, tulee hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin selvittää henkilöstömitoituksen alittumisen syyt ja viipymättä ryhtyä tarvittaviin omavalvonnallisiin ja valvonnallisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi
- Lisäksi kyselyyn vastaamattomien toimintayksiköiden henkilöstömitoitus tulee selvittää

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on ensisijainen valvonta- ja toimintavastuu

- Hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin omissa toimintayksiköissä omavalvonnan tulee olla jatkuvaa ja perustua ajantasaisiin tietoihin. Lisäksi alueella toimivien yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien valvonta tulee olla jatkuvaa
 - Niiden on tehtävä olennaisista asiakasturvallisuutta vaarantavista epäkohdista ja puutteista ilmoitus aluehallintovirastolle
- Hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin on omavalvonnalla ja valvonnalla varmistettava, että iäkkäiden ympärivuorokautisten toimintayksiköiden henkilöstömitoitus vastaa asiakkaiden palvelutarvetta ja on lainsäädännön sekä yksityisillä myös luvan mukainen
- Valvontaviranomaiset seuraavat hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin omavalvonnallisten ja valvonnallisten toimenpiteiden riittävyttä henkilöstömitoituksen toteutumisen varmistamiseksi. Mikäli valvonnallisia toimia ei arvioida riittäviksi, voivat valvontaviranomaiset aloittaa erillisen valvonnan

Linkki ohjeeseen:
Ohje
Hyvinvointialueella
on ensisijainen
valvontavastuu
iäkkäiden
palvelujen
henkilöstömitoituk
sen riittävydestä